

ACC. NR. 2499

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: SKÅNE Upptecknat av: W. Richter

Härad: FROSTA Adress: .....

Socken: O. SALLE, RUP Berättat av: Skomak. Borg

Uppteckningsår: ..... Född år 1857 i .....

Uppteckningen rör Se Register. sid. 1.

Skriv endast på denna sida!

8 Sid

2422.

Systematiskt register:

- H:k ^{Sid} 2. Anekdot om länsmannen och bonden/"Tusan"/.
- K:f 3. Dansbana i Gummarp.
- L:g 4. Skomakare Borg berättar:lärling, betalning, mat, arbetstid,
- M:e 6. Linbrytning: gille.
- U:e 7. Ostagille. Mejerier/se L:g/.
- U:f 8. Smörkärning och avyttring

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2422

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

H:K.

2

Anekdot.

Länsmannen och

Här fanns en man, som inte var rädd för att sjunga ut bonden vem han än talade med. Han kallades för "Tusan". En gång kom länsmannen till honom och gjorde anmärkning på att hans väg var för smal. - "Er väg är för smal", sade länsmannen. - "Tusan" steg då fram, stoppade mössan under armen, bugade sig och sade med barsk röst: "Herr Befallningsman! Ä' den lång nock?" och därmed fick länsmannen låta sig nöja.

K.f.
3.

2422

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Dansbana.

Dansbana i
Gummarp.

Här i Gummarp hade vi jordbana, då va de ju inte så fjäskiga av sig så de hade brädgolv o.d. Vi gingo dit i träskor och roade oss riktigt med både dans och julalekar. En hemmason tätt invid spelade för oss och fick i betalning 8 öre var fjortonde dag av oss. Det var alltid på söndagkvällarna vi gingo dit, och vi slutade alltid kl. 12.

2422

1-2
Lig.
4.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skomakare Borg berättar.

Skomakare Borg
som lärling.

Jag var 11 år, då jag blev skomakarelärling. Man hade ingenting för arbetet, och först då jag lärt i tre år hade jag 50 öre i veckan. Vi drogo omkring hos bänderna, och "fick mest på vinan"/fick stryk/. Jag fick betala min halvbror 25 riksdaler för att lära hos honom, och där arbetade jag 11 år. Efter $\frac{1}{2}$ år fick jag en kr. och det högsta sedan var 3 kr. i veckan.

Betalning.

Arbetstiden var lång då för tiden. Vi började redan kl. 5 och höll på till 11 $\frac{1}{2}$ 12-tiden. Vid 5-tiden på morgonen fick vi "bart" kaffe, vid åttatiden frukost pantoffler o sill, grovt bröd ibland med flott till och dricka-tunndricka. Till att "söba" /doppa i/ skulle det alltid vara det bästa drickat. Kl. 12 middag: hemma vad det bar till; borta: ärt- eller köttsoppa. De söbo alla ur samma koppar. Aldrig mer än en rätt. Ibland mjölk

Arbetstid.

Mat.

Uta.

2422

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV5²

bröd och stekt fläsk. Lingon o mjölk var en vanlig rätt i Långaröds förs. där jag är född, ty där finna gott om sådana bär.

Middag.

Kniv o gaffel hade man inte då. Jo alla hade varsin fälllekiv, som de vid måltiderna togo fram. Skedar hade man av horn. Då vi doppade "päran" gjorde vi det i en rund lerkopp.

Servisen.

Husbonden satt alltid vid bordsändan, mästaren närmast honom och så i tur och ordning.

Bordsplatser.

Inte strax men senare blev det allt mer och mer "fylle" och brännvinet flödade ibland

Vid 4-tiden var det meattah. Husets folk fick bröd, flott och korv - vi fingo ibland mjölk till.

Meattan

De hade inte gott om mjölk då för tiden, men likaväl hade de det bättre än nu, för då fanns inga mejerier. På Bostället fanns ett mejeri för 45 år sedan, som en patron från Östraby ägde. Han hade såväl detta som ett på nämnda plats.

Mejerier.

Ulf

2422

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M:e
6

Linbrytning.

Linbrytning.

I Långaröd var det ett fasligt liv i brydestu-
an. Ungdomarna både pigor o drängar samlades där och
hjälpes åt att bryta. Då detta var gjort, kastades-
brågorna ut och så dansade man i "skjulet". Sedan
hade de brydegille med spel och dans men även något mat,
fast det var ju intesom nu.

2422

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

U. e
7.

Ostagille.

Ostagille.

Då de skulle göra "julaostarna" bytte de mjölk för att få tillräckligt på en gång. Det var i september för då stod sig mjölken bättre än i augusti eller juli. De tryckte ostarna i fyrkantiga eller avlånga ostakar, som ofta vöro utsirade på olika sätt. Kvinnorna bjödos på kaffe och 'kakor' d. v. s. skorpor, som köptes i affärerna. De voro långa men smakade inte någonting. Dessutom hembakade bullar.

Ö. Sallerup
Frocta
Th

Uppf. W. Richter
Ves. Thomak. Berg 2422

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

U. f.
8.

Smörkärning

Smör kärnades varje vecka. Då användes överallt rättoppskärnor, och man hade ju på de flesta ställena inte så mycket mjölk.

I Långaröd var det två kvinnor, som köpte upp smöret och gick ända till Kristiansstad /4-5 mil/ och sålde det där. Smöret packades i byttor och dessa bars i tvärpåsar över axlarna.

Smörkärning och
Avyttring.